MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DEL PROJECTE DE LLEI QUALIFICADA DE MODIFICACIÓ DE LA LLEI 14/2019, DEL 15 DE FEBRER, QUALIFICADA DELS DRETS DELS INFANTS I ELS ADOLESCENTS

1. ANTECEDENTS

En data 15 de febrer del 2019, i fruit del compromís d'Andorra de garantir l'efectivitat plena dels drets humans dels infants i els adolescents, fou aprovada pel Consell General la Llei 14/2019, del 15 de febrer, qualificada dels drets dels infants i els adolescents, com a instrument destinat no només a cada infant i adolescent, en la seva condició de titular dels drets i deures, i a les seves famílies com a garants principals del seu desenvolupament integral, sinó també a les institucions públiques que s'han d'encarregar d'atendre'ls i protegir-los, i a les entitats privades, als professionals i a la societat en general, en atenció al principi de corresponsabilitat social.

Amb aquesta Llei, Andorra es va dotar d'un marc legal modern i adaptat a l'atenció precisa de totes les persones menors d'edat, per reconèixer el dret al lliure desenvolupament de la seva personalitat.

Aquest text roman avui, amb les modificacions introduïdes per la Llei 4/2022, del 31 de gener, del pressupost per a l'exercici del 2022, la Llei 30/2022, del 21 de juliol, qualificada de la persona i de la família, i la Llei 20/2023, del 23 d'octubre, de text consolidat qualificada d'associacions, el marc normatiu de protecció dels drets i els deures dels infants i dels adolescents.

La transformació digital ha modificat profundament la manera com els infants i els adolescents juguen, interactuen, aprenen, s'expressen i es desenvolupen. Les tecnologies de la informació i la comunicació s'han convertit en una part molt important de les seves vides, ja des de la primera infància.

És així que, en un entorn cada vegada més digital, la preservació de l'interès superior de l'infant i de l'adolescent, principi rector de la protecció dels infants i dels adolescents consagrat a la Llei qualificada dels drets dels infants i els adolescents, fa necessari avançar en la protecció de la infància i de l'adolescència en aquest àmbit.

L'objectiu d'aquesta modificació de la Llei és precisament incloure la protecció dels infants i els adolescents en l'entorn digital dins la llei que regula els drets de la infància i de l'adolescència amb la voluntat de reforçar la coherència a la protecció integral d'aquest col·lectiu i donar rellevància al benestar digital, tot incorporant un capítol específic sobre aquest dret i la seva protecció.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=6e2d99c9-286b-446a-a9f4-8772a3e5460a emprant el codi segur de verificació.

Conscients que es tracta d'un entorn complex que evoluciona ràpidament, i atesos els canvis ràpids i constants de l'entorn digital, aquesta Llei permet efectuar les corresponents concrecions per via reglamentària.

A més, aquesta Llei possibilitarà l'alineament de les mesures i accions que s'adoptin amb les novetats normatives i les recomanacions i millors pràctiques internacionals en la matèria vigents en cada moment, en la mesura en què les recomanacions d'Andorra Digital, SA dirigides a tots els actors implicats en la protecció d'infants i d'adolescents en l'entorn digital han d'integrar-les.

L'entorn digital ofereix múltiples oportunitats, i és important que infants i adolescents puguin exercir plenament els seus drets i llibertats des de la perspectiva de la seva integració, educació i participació i en la mesura de les seves capacitats.

L'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació genera moltes oportunitats, però no es pot obviar que cada vegada més estudis científics evidencien que la sobreexposició a pantalles i les activitats en línia afecten la salut i el benestar físic i mental dels menors, i que un consum elevat de tecnologia digital té efectes negatius sobre el neurodesenvolupament i els processos d'aprenentatge, la capacitat crítica i reflexiva, la salut mental i la salut cardiovascular, així com certs efectes negatius sobre la visió.

A més d'aquests problemes de salut, l'ús inadequat i o excessiu de les pantalles pot derivar o afavorir altres perjudicis o efectes negatius com el ciberassetjament, la normalització de la violència sexual, el modelatge amb actituds violentes, l'aïllament social, la dependència digital, la disminució de la responsabilitat afectiva i la mala gestió de la privacitat, entre d'altres.

Andorra, conscient que cal anar més enllà en la protecció dels menors i els adolescents, va iniciar un procés participatiu obert a ministeris i secretaries d'Estat, Andorra Telecom, organismes internacionals com la Unió Internacional de Telecomunicacions (UIT), entre altres, i molt especialment amb els mateixos infants i adolescents, com a actors principals, exercint el seu dret a la participació social.

En aquest context i gràcies a la implementació d'una estratègia digital de país, Andorra ha experimentat un important creixement en els darrers quatre anys en matèria digital, passant del 26è l'any 2019 a l'11è lloc l'any 2023 en l'índex DESI (índex d'economia i societat digital), amb 17 dels 32 indicadors de l'índex que superaven les mitjanes de la Unió Europea el 2024, i amb una posició destacada en l'àmbit de competències digitals i infraestructures digitals.

Reconeguda la importància creixent del benestar digital i les competències digitals com a pilars fonamentals per al desenvolupament de la societat contemporània, durant aquests darrers anys s'han posat en marxa accions com la implementació de l'Estratègia nacional de transformació digital 2030, aprovada

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=6e2d99c9-286b-446a-a9f4-8772a3e5460a emprant el codi segur de verificació.

pel Govern el desembre del 2023, que, amb el desenvolupament de plans i programes com el Programa de digitalització d'empreses, el Pla integral per al bon ús de la tecnologia en l'educació o els plans de benestar i capacitació digital, entre d'altres, prioritza garantir que aquestes capacitats siguin accessibles i beneficioses per a tothom. Aquest compromís busca fomentar la participació inclusiva i equitativa en l'entorn digital, tot protegint els drets i les oportunitats que ofereix.

Igualment, el mes de setembre del 2024, i en el marc de les mesures i accions engegades pel Govern per vetllar pel benestar digital i la reducció de la bretxa digital, Andorra va ser admesa al Grup Assessor de Treball de la Protecció del Menor en Línia (Working Council Group on COP) de la Unió Internacional de Telecomunicacions (UIT), un grup de treball que incorpora tots els països membres d'aquesta organització que col·laboren en l'àmbit de la protecció del menor per compartir bones pràctiques i cercar sinergies.

En la mateixa línia, el mes de desembre del 2024 es va dur a terme, a través dels experts de la UIT en la matèria, un assessorament nacional específic per a Andorra per compartir estratègies, visions i recomanacions en relació amb la protecció del menor. Una de les principals conclusions va ser que la regulació és important, però encara ho és més la prevenció, la informació i la conscienciació, fet que reforça la conveniència de crear un centre dedicat a l'educació digital de la infància i de l'adolescència.

Fruit d'aquesta bona relació amb la UIT i amb la finalitat de posicionar Andorra a escala internacional en aquest àmbit, el mes de febrer del 2025 es va signar un acord de cooperació amb l'objectiu d'enfortir la protecció dels infants i dels adolescents en l'àmbit de la digitalització del país i ampliar la col·laboració establerta amb aquest organisme.

Entre altres mesures, el conveni estableix el suport necessari a Andorra per a l'adopció i l'avaluació de l'Estratègia de protecció del menor en línia, l'ús i la traducció de materials i guies de benestar digital per als grups més vulnerables, la participació de la UIT a l'esdeveniment nacional per a la protecció del menor en línia celebrat el mes d'octubre del 2025, així com per a activitats de capacitació encaminades a adoptar les millors pràctiques i a fer les adaptacions del marc normatiu andorrà que siguin necessàries.

A més, el juny del 2025, Andorra es va adherir a la xarxa internacional Inhope, que agrupa organitzacions de tot el món en la lluita per l'eliminació del material d'abús i explotació sexual infantil i adolescent en línia.

Seguint el camí de garantir el benestar digital, el Govern va aprovar amb el Decret 85/2025, del 19-2-2025, la creació del Centre de Benestar Digital i Capacitats i Competències Digitals (en endavant, "Centre de Benestar i Competències Digitals" o "el CBCD"), integrat dins l'estructura d'Andorra Digital,

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=6e2d99c9-286b-446a-a9f4-8772a3e5460a emprant el codi segur de verificació.

SA, (en endavant, “Andorra Digital”), com a centre de proximitat per promoure el benestar digital de la ciutadania, amb focus especial en els infants i adolescents.

Entre els seus objectius, el CBCD té la missió d’enfortir el benestar digital d’infants i adolescents, sempre seguint les polítiques decidides per la Comissió Nacional de la Infància i l’Adolescència, i també les millors pràctiques internacionals en matèria de protecció en l’àmbit digital.

A la vegada, el CBCD permet centralitzar les accions sota una governança comuna, així com garantir l’acompanyament a les famílies a l’hora de protegir els infants i els adolescents en la nova realitat digital del país, a través d’accions amb les associacions de mares i pares de les escoles i d’iniciatives per establir acords d’ús de dispositius amb Andorra Telecom o amb altres organitzacions i associacions juvenils del país.

El conveni signat amb Andorra Telecom el mes de març del 2025 permet donar continuïtat a les demandes que el Govern va efectuar a l’operador en aquesta matèria, com ara la possibilitat de disposar d’un servei d’Internet protegit a la llar i d’un servei d’Internet protegit al mòbil, així com la restricció d’accés als serveis oberts de les wifis públiques. Així mateix, el conveni ha permès de formalitzar el compromís d’Andorra Telecom de destinar un espai específic al seu edifici Node perquè esdevingui un referent al país en la promoció d’iniciatives de responsabilitat social en relació amb el benestar i les competències digitals. Entre les iniciatives, es preveu organitzar activitats de sensibilització, programes d’acompanyament i capacitació específics i tallers per a un ús responsable, crític, ètic, sostenible, saludable i comprensiu de les eines i de l’entorn digital, tot això amb especial atenció als joves, les famílies, la gent gran, els educadors i les persones en situació de vulnerabilitat.

Amb aquesta modificació legislativa, Andorra fa un pas endavant en la construcció d’un entorn digital segur, adaptat a cada edat, inclusiu i respectuós amb els drets dels infants i dels adolescents per garantir-ne la protecció, el benestar i la participació, en un context tecnològic en evolució constant.

En aquest sentit, s’ha tingut en compte la noció d’*entorn digital* de l’apartat I.2 de l’Observació general número 25 (2021), relativa als drets dels infants en relació amb l’entorn digital, i amb la finalitat d’alinear-se amb les millors pràctiques comparades i garantir una regulació coherent amb l’entorn jurídic proper, s’han tingut en compte les legislacions vigents i els projectes de llei en la matèria dels països veïns, així com les directrius i recomanacions de les Nacions Unides i del Parlament Europeu, el Consell de la Unió Europea i la Comissió Europea en matèria de drets d’infants i adolescents en l’entorn digital, i de seguretat i protecció d’aquests darrers en l’entorn digital.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=6e2d99c9-286b-446a-a9f4-8772a3e5460a emprant el codi segur de verificació.

En paral·lel, el Govern treballa en la modificació del Codi penal per establir una alineació adequada amb les modificacions introduïdes a la Llei qualificada dels drets dels infants i els adolescents.

Així mateix, i en coherència amb el dret de participació dels infants i dels adolescents que expressen la seva opinió en les qüestions que els afecten, i que aquestes opinions siguin degudament tingudes en compte d'acord amb la seva edat i grau de maduresa, el procés d'elaboració d'aquesta modificació legislativa ha incorporat mecanismes de participació activa mitjançant el desenvolupament de jornades participatives amb infants i adolescents de diferents àmbits amb l'objectiu de recollir la seva opinió i propostes respecte de les qüestions abordades en l'àmbit de la seva protecció en l'entorn digital.

Les sessions participatives efectuades han corroborat l'ús intensiu dels dispositius digitals en totes les edats i en múltiples usos, en què destaquen les xarxes socials, els jocs, escoltar música o fer treballs escolars. Són conscients de les vulnerabilitats a què estan sotmesos i que aquestes vulnerabilitats són creixents. A la vegada manifesten un desconeixement ampli dels seus drets per fer-hi front.

Algunes de les mesures que proposen i que s'haurien d'adoptar són: l'aplicació de controls parentals, les restriccions d'ús dels dispositius mòbils, la limitació de temps d'ús de videojocs i serveis digitals per franges d'edat, la formació contínua, pràctica i integral per a tots els col·lectius i edats, la regulació de l'ús de la intel·ligència artificial i finalment la necessitat d'un ens que coordini, orienti i assessori per fer un ús saludable de la tecnologia, que els ajudi a afrontar els riscos que comporta, per sobre de limitar les seves llibertats individuals.

Tots els neguits i les propostes efectuades en el marc d'aquestes sessions participatives han estat considerats i recollits en aquesta Llei.

Aquest procés ha tingut també en compte les opinions de tots els ministeris i d'organismes internacionals que treballen en la protecció d'infants i d'adolescents en l'entorn digital. Així, no sols s'ha enriquit el contingut normatiu, sinó que també s'ha enfortit el reconeixement d'infants i adolescents com a ciutadans digitals actius, amb drets i necessitats específiques en l'entorn digital.

Aquesta Llei consta de trenta articles. Els vint-i-nou primers consisteixen en la modificació dels articles 5, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 24, 25, 26, 28, 30, 31, 33, 35, 41, 43, 44, 46, 48, 50, 53, 75, 80, 84 i 86 i en l'addició d'un article 7 *bis*. En aquests articles es regula el paper del CBCD dins d'Andorra Digital i la seva interrelació amb el de la Comissió Nacional de la Infància i l'Adolescència, establint un sistema de jerarquia entre ells de manera que les polítiques decidides per la Comissió siguin implementades mitjançant accions i mesures coordinades per Andorra Digital, i amb una obligació d'aquest darrer no sols d'informar regularment la Comissió, sinó d'integrar en la seva actuació les

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=6e2d99c9-286b-446a-a9f4-8772a3e5460a emprant el codi segur de verificació.

problemàtiques emergents i les recomanacions i millors pràctiques internacionals en la matèria.

A més d'enfortir el missatge de la protecció dels drets dels menors, s'hi incorpora la promoció de la implementació de mesures que pretenen eliminar la bretxa digital; el deure d'infants i d'adolescents de fer un ús saludable, responsable, respectuós i equilibrat de les tecnologies de la informació i la comunicació; el dret a la gestió de la petjada digital; la possibilitat de prohibir, en cas de desacord entre progenitors o titulars de la tutela o la guarda, la difusió de tot contingut relatiu a l'infant o l'adolescent sense l'autorització de l'altre; el deure de supervisió activa dels progenitors i de les persones que tenen atribuïda la tutela o la guarda; l'establiment d'accions de sensibilització, conscienciació i formació en matèria digital per a tots els actors implicats en la protecció d'infants i d'adolescents; accions d'acompanyament; el dret a l'educació digital; el dret a la desconnexió digital; el dret a la gestió de la petjada digital, així com la inclusió de l'exposició a continguts digitals o entorns en línia inadequats o nocius com a indicador de risc.

La modificació legislativa també incorpora en l'article vint-i-nou un nou capítol tercer, específic de la protecció dels infants i dels adolescents en l'àmbit digital, en el qual s'estableixen els principis rectors, així com els drets i riscos intrínsecs.

L'aparició de riscos específics associats a determinats serveis de xarxes socials en línia fa necessari establir la conciliació entre el dret d'accés digital i el principi de protecció reforçada dels infants i adolescents. A aquest efecte, es preveu la prohibició d'accés als menors de setze anys als serveis de xarxes socials en línia que, per les seves característiques, constitueixin un risc per al seu desenvolupament, amb la determinació i l'actualització reglamentària de la llista corresponent per part del Govern, d'acord amb l'evolució social i tecnològica.

Així mateix, per a la resta de serveis de xarxes socials en línia s'estableix l'exigència d'una autorització parental expressa per als menors de setze anys, vinculada a la instal·lació de funcionalitats de control parental i amb caràcter revocable en qualsevol moment, com a mecanisme de corresponsabilització familiar i de garantia efectiva de la protecció del menor.

Amb aquesta regulació es pretén articular un equilibri adequat entre l'accés digital i la salvaguarda de l'interès superior de l'infant, assegurant que la participació en l'entorn digital es desenvolupi en condicions de seguretat, responsabilitat i respecte als drets fonamentals.

Es recullen tanmateix definicions de certs conceptes, com la de *tecnologies de la informació i la comunicació*, perquè s'hi entenguin englobades les tecnologies emergents, i s'hi regulen els deures dels actors implicats a garantir el benestar dels infants i dels adolescents.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=6e2d99c9-286b-446a-a9f4-8772a3e5460a emprant el codi segur de verificació.

En primer lloc, els progenitors i les persones que tenen atribuïda la tutela d'infants i adolescents han de vetllar per un ús responsable i saludable de les tecnologies, amb una supervisió activa que inclogui la regulació del temps de connexió amb les franges d'edat establertes reglamentàriament com a referent orientador. La Llei defineix les TIC i hi inclou també les tecnologies emergents, i reconeix drets específics, com la desconnexió digital, la gestió de la petjada digital i la promoció d'activitats culturals, esportives i socials que fomentin el benestar fora de l'entorn digital.

Per la seva part, les empreses de telecomunicacions han de facilitar funcionalitats de control parental gratuïtes, mecanismes d'autenticació d'edat, sistemes de filtratge i bloqueig automàtic, així com espais de capacitació i benestar digital. A més, els prestadors de serveis de connexió a Internet en espais públics o privats han d'adoptar mesures per garantir la privacitat i la seguretat i impedir l'accés a continguts inadequats, incloent-hi l'aprovació de codis de conducta per a configuracions segures.

Els creadors de continguts també tenen un paper clau quant a la publicació dels seus continguts. D'aquesta manera, han de protegir els menors de material nociu, etiquetar els continguts segons l'edat recomanada, no difondre publicitat destinada a promoure els serveis de xarxes socials i respectar les restriccions legals vigents.

Els mitjans de comunicació, els comerços de dispositius digitals, les operadores i els creadors de contingut tenen una responsabilitat cabdal en la protecció dels menors en l'entorn digital. Tots ells han de col·laborar en la divulgació de la protecció dels menors, informant sobre els riscos i promovent pràctiques digitals segures.

Per acabar, les administracions públiques i les associacions culturals, esportives i socials han de garantir formació continuada a docents, professionals i voluntaris, així com endegar accions de sensibilització, conscienciació i acompanyament a infants i famílies.

Un altre dels aspectes més destacats de la Llei és la regulació de la sobreexposició dels fills (*sharenting*) en casos de desacord entre progenitors. La Llei estableix com a situació de risc qualsevol ús inadequat o desproporcionat de la tecnologia que pugui afectar el benestar emocional, el desenvolupament evolutiu, els hàbits de vida, el rendiment escolar o les relacions socials d'infants i adolescents. Es preveuen protocols de detecció de riscos i addiccions, canals de denúncia accessibles a menors i ciutadania, i procediments d'atenció amb suport psicològic especialitzat per a infants i adolescents en situació de vulnerabilitat digital.

Tanquen el text una disposició addicional relativa a les referències a Andorra Digital i quatre disposicions finals, referents a la modificació de la Llei 6/2014, del

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=6e2d99c9-286b-446a-a9f4-8772a3e5460a emprant el codi segur de verificació.

24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris per assegurar que els serveis de prestació d'atenció diürna adreçada a infants i adolescents segueixen les recomanacions d'Andorra Digital en matèria d'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació; al desplegament reglamentari de la Llei; a la confecció dels projectes de textos consolidats de les lleis que es modifiquen, i a l'entrada en vigor de la Llei.

2. VALORACIÓ ECONÒMICA

D'acord amb el que preveu l'informe sobre la documentació que ha d'acompanyar els projectes de llei, emès pel Consell General, als projectes de llei s'hi ha d'adjuntar una memòria econòmica que justifiqui la valoració del seu impacte previsible.
La modificació de la Llei 14/2019, del 15 de febrer, qualificada dels drets dels infants i els adolescents, introduïda per aquest projecte de Llei, no suposa cap càrrega econòmica que afecti els pressupostos generals de l'Estat ni els ciutadans.

3. VALORACIÓ EN RELACIÓ AMB LA PERSPECTIVA DE GÈNERE

L'article 5 de la Llei 13/2019 determina que "el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació informa, amb caràcter transversal, l'actuació de tots els poders públics. Les administracions públiques l'han d'integrar en l'adopció i l'execució de totes les disposicions normatives i les polítiques públiques. En particular, els poders públics i les administracions públiques han d'integrar el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en totes les actuacions i en l'adopció i l'execució de les disposicions normatives i les polítiques públiques".

En aquest sentit, val a indicar que es considera que una norma no té rellevància de gènere quan no afecta, directament o indirectament, persones, o, fent-ho, afecta de forma molt limitada l'accés als recursos econòmics i socials de les dones i els homes, la seva participació en els àmbits de presa de decisions, o les normes socials i els valors que influeixen en l'origen i el manteniment de les desigualtats de gènere.

Analitzat el Projecte de llei, es considera que no té una repercussió directa o indirecta pel que fa a la perspectiva de gènere.

Andorra la Vella, en la data de la signatura electrònica

Marc Rossell Soler
Ministre de Funció Pública i Transformació Digital

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=6e2d99c9-286b-446a-a9f4-8772a3e5460a emprant el codi segur de verificació.